Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy

SPRAWOZDANIE

z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stepnicy

za rok 2021

Stepnica, 2022 r.

Spis treści

WPROWADZENIE …… 1

I. ZAKRES ZADAŃ MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STEPNICY …… 1

1.1. Zadania jednostki pomocy społecznej ……... 1

1.2. Struktura organizacyjna …… 2

II. POMOC SPOŁECZNA …… 2

2.1. Informacje ogólne …….. 2

2.2. Zadania pracowników socjalnych …… 3

2.3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej ……... 3

III. SYSTEM WSARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH …….. 4

3.1. Usługi opiekuńcze …… 4

3.2. Pobyt w domach pomocy społecznej …… 5

3.3. Ośrodki wsparcia ……... 6

IV. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I SENIORÓW ……... 6

4.1. Karta Dużej Rodziny – program wspierania rodzin wielodzietnych …… 6

4.2. Zachodniopomorska Karta Rodziny …… 7

4.3. Zachodniopomorska Karta Seniora …….. 7

V. ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ ……. 7

5.1. Zasiłki i pomoc w naturze …… 7

5.2. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ……. 10

5.3. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 …….. 11

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE, DODATEK MIESZKANIOWY I ENERGETYCZNY, STYPENDIA SZKOLNE …… 11

6.1. Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny ……... 11

6.2. Świadczenia wychowawcze …… 13

6.3. Dodatek mieszkaniowy ……... 13

6.4. Dodatek energetyczny …… 14

6.5. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia szkole …… 14

VII. PROGRAMY RZĄDOWE …….. 15

7.1. Program „Wspieraj seniora” …… 15

VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2022 …… 15

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej wchodzi w skład systemu polityki społecznej Gminy Stepnica. Ośrodek działalność prowadzi w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny. Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek realizuje również zadania tj. świadczenia rodzinne, wychowawcze, pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów, dodatki mieszkaniowe i energetyczne oraz działania wspierające dla rodzin wielodzietnych, osób starszych, niepełnosprawnych. Osobie lub rodzinie zgłaszającej się do Ośrodka gwarantuje się natychmiastową pomoc, która w zależności od zgłaszanego problemu może przybierać różne formy np. wsparcie pracownika socjalnego, asystenta rodziny, pomoc w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, zaburzonymi psychicznie oraz bezdomnymi. Ośrodek wspiera osoby i rodziny nie ograniczając się tylko do wypłaty zasiłków, ale poszukuje innowacyjnych form pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym mającym na celu ich aktywizację społeczną i zawodową przez realizację różnego rodzaju projekty. Ponadto Ośrodek kontynuował współpracę z licznymi instytucjami. Opisany w sprawozdaniu rocznym katalog zadań realizowanych przez Ośrodek w 2021 r. będzie w roku 2022 modyfikowany i aktualizowany. Część obecnie realizowanych przedsięwzięć będzie kontynuowana, niektóre w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby ulegną modyfikacji i rozbudowie. Planowany jest dalszy rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację nałożonych na Ośrodek zadań.

I. ZAKRES ZADAŃ MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STEPNICY

1.1. Zadania jednostki pomocy społecznej

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy udziela mieszkańcom wsparcia, które umożliwia im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój. Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r.

o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do w/w ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
2. pracy socjalnej
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
5. realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

1.2. Struktura organizacyjna

Strukturę Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stepnicy w roku 2021 r. stanowiły następujące komórki organizacyjne oraz samodzielne stanowiska:

1) dyrektor – 1 etat,
2) główny księgowy – 1 etat,
3) inspektor – 2 etaty,
4) pracownicy socjalni – 3 etaty,
5) aspirant pracy socjalnej – 1 etat,
6) pomoc administracyjna – 2 etaty,
7) asystent rodziny – 1 etat,
8) opiekun w ośrodku pomocy społecznej – 2 etaty

II. POMOC SPOŁECZNA

2.1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania. Świadczenia pomocy społecznej adresowane są do osób i rodzin dotkniętych problemami, których nie potrafią rozwiązać przy pomocy własnych zasobów i możliwości. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń z systemu pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, od dnia 1 października 2018 r. kryteria dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 701,00 zł, dla osoby w rodzinie wynosi 528,00 zł

2.2. Zadania pracowników socjalnych

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stepnicy zatrudniona była w 2021 r. wykwalifikowana kadra, w szczególności 3 pracowników socjalnych. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą lub rodziną.

2.3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Praca socjalna jest świadczeniem z ustawy o pomocy społecznej, udziela się jej bez względu na sytuację dochodową osoby lub rodziny. Praca socjalna świadczona była na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również na rzecz zapobiegania pogorszeniu się ich sytuacji. Celem pracy socjalnej było umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osób i rodzin oraz ich otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych. Zadania realizowane polegały w szczególności na:

1) udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych,

2) pomocy w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy, współpracy i współdziałaniu z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania trudności w prawidłowym funkcjonowaniu osób i rodzin,

3) organizowaniu różnorodnych form pomocy, w szczególności z wykorzystaniem projektów socjalnych, odpowiadających zmieniającym się potrzebom społecznym,

4) pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji wychowawczej przez prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej,

5) pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty",

6) prowadzeniu działań interwencyjnych.

Główne powody trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin w 2021 r.:

Powody udzielonych świadczeń	Liczba rodzin		
	ogółem	w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	74	82	175
sieroctwo	0	0	0
bezdomność	1	1	1
potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	19	16	100
bezrobocie	43	32	113
niepełnosprawność	61	32	114
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	28	17	117
przemoc w rodzinie	1	0	3
trudność w przystosowaniu się po opuszczenia zakładu karnego	3	1	3
Zdarzenie losowe	4	2	11

III. SYSTEM WSARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

3.1. Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości podtrzymanie

kontaktu z otoczeniem. Pomoc w postaci usług opiekuńczych przyznano osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub długotrwałą i ciężką chorobę wymagały wsparcia osób drugich. W zależności od potrzeb wymiar godzin pracy wynosił w środowisku od 1 do 2 dziennie, usługi świadczone były w dni robocze. W roku 2021 r. z tej formy pomocy skorzystało 16 osób. Całkowity koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 20,00 zł, zgodnie z Uchwałą Nr XXII/234/17 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania.

W 2021 r. wydatki na usługi opiekuńcze wyniosły **85 852,66 zł** w tym:

1) na wypłatę wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń w kwocie **78 611,80 zł,**
2) odpis na ZFŚS w kwocie **3 513,94 zł,**
3) pozostałe koszty obsługi w kwocie **3726,92 zł.**

3.2. Pobyt w domach pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego, albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt, burmistrz, prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku. Zobowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej, przy czym osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie może ona przekraczać 70 % jego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni

i wstępni). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina. W 2021 r. w domach pomocy społecznej z terenu gminy przebywało 8 osób. Łączy koszt wyniósł **260 253,84 zł.**

3.3. Ośrodki wsparcia

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia. Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu. W ośrodku wsparcia mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Ośrodkiem wsparcia może być ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko i dom dla bezdomnych oraz klub samopomocy. Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Z terenu Gminy Stepnica z usług ośrodka wsparcia tj. Środowiskowego Domu Samopomocy w Goleniowie korzysta jedna osoba. W Środowiskowym Domu Samopomocy w Goleniowie osoba ta otrzymała wsparcie aktywizujące obejmujące w szczególności: trening umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, terapię ruchową, inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej, na przystosowanym stanowisku lub rynku pracy. Z tytułu pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy w Goleniowie w 2021 r. wydatkowano kwotę **3 598,77 zł.**

IV. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I SENIORÓW

4.1. Karta Dużej Rodziny – program wspierania rodzin wielodzietnych

Karta Dużej Rodziny to program o zasięgu ogólnokrajowym przyjęty uchwałą Rady Ministrów. Program jest adresowany do członków rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód; obejmuje dzieci i rodziców mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, a w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej – do ukończenia 25 roku życia (w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem

o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie ma ograniczeń wiekowych). Program obejmuje także rodziców zastępczych oraz dzieci wychowujące się w rodzinie zastępczej po spełnieniu w/w wymagań. Karta Dużej Rodziny mająca wielkość i kształt plastikowej karty do bankomatu wydawana jest bezpłatnie na wniosek pełnoletniego członka rodziny wielodzietnej przez MGOPS w Stepnicy.

W 2021 r. przyjęto 14 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Jednostka zamówiła 25 kart w wersji tradycyjnej oraz 25 kart w wersji elektronicznej.

Wydatki na obsługę wydawania Karty Dużej Rodziny wyniosły **149,10 zł.**

4.2. Zachodniopomorska Karta Rodziny

Karta oferuje katalog zniżek i uprawnień. Jej posiadacze mogą skorzystać m. in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, edukacyjnej, transportowej i innych usług oferowanych przez partnerów Programu. Wsparciem objęte są rodziny, w tym rodziny wielodzietne i wielopokoleniowe, które mogą skorzystać na preferencyjnych warunkach z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i usług.

Program od maja 2018 r. jest realizowany na terenie Miasta i Gminy Stepnica zgodnie z podpisanym w dniu 17 kwietnia 2018 r. Porozumieniem między Burmistrzem Miasta i Gminy Stepnica a Województwem Zachodniopomorskim. O wydanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny mogą ubiegać się małżonkowie prowadzący wspólne gospodarstwo domowe z minimum dwojgiem dzieci, rodziny zastępcze zamieszkałe pod wspólnym adresem, rodzinne domy dziecka.

W 2021 r. nie wydano żadnej Zachodniopomorskiej Karty Rodziny.

4.3. Zachodniopomorska Karta Seniora

Karta oferuje katalog zniżek i uprawnień. Jej posiadacze mogą skorzystać m. in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, edukacyjnej, transportowej i innych usług oferowanych przez partnerów Programu. Zachodniopomorska Karta Seniora przeznaczona jest dla osób, które ukończyły 60 rok życia i zamieszkują na terenie gminy Stepnica. Karty wydawane są bezpłatnie, niezależnie od dochodu.

W 2021 r. wydano 2 Zachodniopomorskie Karty Seniora.

V. ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ

5.1. Zasiłki i pomoc w naturze

Do świadczeń realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy w 2021 r. należały:

Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. **701,00 zł**, lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. **528,00 zł**. Wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy, finansowanym w całości z budżetu państwa. Łączy koszt wydatków w 2021 r. wyniósł **162 267,12 zł**

Składka zdrowotna

Za osoby pobierające zasiłek stały Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy opłacił w 2021 r. składki zdrowotne w łącznej wysokości **14 625,44 zł.**

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy jest to świadczenie, które przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i przeznaczone jest dla osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe, przysługujący ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Okres, na jaki jest przyznany zasiłek okresowy, ustala Ośrodek na podstawie okoliczności. Zasiłek okresowy udzielany jest:

1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 701,00 zł,

2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny tj. 528,00 zł x liczba członków rodziny.

Zasiłek stały jest zadaniem własnym gminy finansowanym z budżetu państwa. Na wypłatę zasiłków okresowych w 2021 r. wydatkowano kwotę **74 989,39 zł.**

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Specjalny zasiłek celowy

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby lub rodziny.

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy jest zadaniem własnym gminy finansowanym z budżetu gminy.

Na wypłatę zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego w 2021 r. wydatkowano kwotę **16 250,00 zł.**

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego. Osoby zmarłe nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową. W 2021 r. Ośrodek nie zlecał sprawienia pogrzebu.

Zdarzenie losowe

W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy niezależnie od tego, czy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej.

Gmina Stepnica w Stepnicy w 2021 r. wystąpiła z wnioskiem do Wojewody Zachodniopomorskiego o przyznanie środków finansowych z powodu zdarzenia losowego – pożaru dla 4 rodzin i otrzymała dotację w kwocie **19 200,00 zł** co z wkładem własnym gminy w wysokości **4 800,00 zł** stanowiło łączną kwotę **24 000,00 zł.**

Udzielenie schronienia

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakresie pomocy osobom bezdomnym udzielanie schronienia następuje na podstawie decyzji administracyjnej. Wydanie decyzji administracyjnej jest poprzedzone rozeznaniem przez pracownika gdzie jest wolne miejsce, następnie przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego i podpisaniem kontraktu socjalnego. Odpłatność za schronienie następuje na podstawie Uchwały Nr IX/102/19 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami

opiekuńczymi. Pomoc dla osób bezdomnym w zakresie schronienia kierowanych przez Gminę Stepnica świadczona była przez jedną noclegownie tj. Noclegownie dla bezdomnych mężczyzn w Budnie. W 2021 r. Gmina Stepnica nie skierowała osób bezdomnych do noclegowni, poniosła jedynie opłatę za utrzymanie jednego miejsca w noclegowni w kwocie **1 200,00 zł**.

5.2. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023

W 2021 r. Ośrodek realizował wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023.

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty do 150% dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

1) wsparcia finansowego gmin w wypełnieniu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
2) poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
3) poprawy poziomu życia dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych.

W ramach programu wsparcia udziela się w szczególności:

1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Pomocą w zakresie posiłku objętych było 54 dzieci i młodzieży w tym 3 dzieci z programu osłonowego oraz 4 osoby dorosłe na łączną kwotę **91 075,90 zł**. W 2021 r. na świadczenia pieniężne (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności wydatkowana **35 510,00 zł**. Na pomoc w zakresie rządowego programu tj. pomocy w formie posiłku i świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności w 2021 r. wydatkowano łącznie kwotę **126 586,00 zł** z podziałem finansowym tj. dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie **80 000,00 zł** oraz wkładem własnym gminy w kwocie **46 585,90 zł.**

5.3. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Dodatkową formą pomocy dla osób lub rodzin była dystrybucja żywność w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Realizacja programu wynikała z zawartej umowy pomiędzy Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy a Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej w Szczecinie. Pomoc otrzymały osoby lub rodziny dotknięte ubóstwem, bezrobociem, sieroctwem, bezdomnością, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą i uzyskujące dochód nie przekraczający **1 402,00 zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **1 056,00 zł** dla osoby w rodzinie. W programie dystrybuowane były następujące produkty: makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, szynka drobiowa, pasztet wieprzowy, filet z makreli w oleju, cukier biały, olej rzepakowy, gołąbki w sosie pomidorowym, sok jabłkowy.

W ramach programu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy wydał 197 skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej dla 450 osób. Łącznie wydane zostało 13 441, 50 kilogramów żywności na łączną kwotę **91 679,46 zł.**

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE, DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE, POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

6.1. Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny

Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. W 2021 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 280 rodzin, wypłacono 6 215 świadczeń w postaci zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, jednorazowej zapomogi, świadczeń opiekuńczych, zasiłku dla opiekuna oraz świadczeń rodzicielskich.

Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie „Za życiem" w wysokości 4 000,00 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W roku 2021 nie wypłacono żadnego świadczenie „Za życiem".

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów warunkiem otrzymania świadczenia z funduszu alimentacyjnego jest nieprzekroczenie dochodu, które do 31 października 2020 r. wynosiło 800,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na osobę, a od 1 listopada 2020 r. wynosi 900,00 zł miesięcznie w przeliczeniu na osobę. Do dochodu zaliczane są przychody, które opodatkowane są na podstawie przepisów o PIT, dochód deklarowany w oświadczeniu przez osoby rozliczające się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym oraz inne dochody niepodlegające opodatkowaniu, dochody z gospodarstwa rolnego. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości odpowiadającej wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 500,00 zł. W 2021 r. świadczenie z funduszu alimentacyjnego wypłacane jest do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, jeśli jednak dziecko kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej, świadczenie będzie mu przysługiwało do ukończenia 25 roku życia. Świadczenie może być również przyznane bezterminowo, ma to miejsce, gdy dziecko jest niepełnosprawne i posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. W 2021 r. ze świadczeń funduszu alimentacyjnego skorzystały 24 rodziny.

Wydatkowano środki na zadanie zlecone z budżetu państwa w łącznej kwocie **1 681 081,07 zł** w tym:

1) na wypłatę świadczeń rodzinnych w kwocie **1 698 219,98 zł,**

2) na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie **160 511,51 zł,**

3) na opłatę składki ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna w kwocie **76 686,88 zł,**

4) na opłatę składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w kwocie **24 365,61 zł,**

5) na wypłaty wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń w kwocie **42 180,76 zł,**

6) dokonano odpisu na ZFŚS w kwocie **1550,26 zł,**

7) pozostałe koszty obsługi (delegacje, szkolenia, zakup art. biurowych, opłaty pocztowe i bankowe) w kwocie **3 259,97 zł.**

W 2021 r. wydatkowano środki własne gminy w kwocie **17 138,91 zł** na pokrycie części wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

6.2. Świadczenia wychowawcze 500+

Realizacją wypłaty świadczenia wychowawczego w 2021 r. zajmował się Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieki nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Program Rodzina 500+ to systemowe wsparcie polskich rodzin. Z pomocy korzystają rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Dodatkowe wsparcie w wysokości 500,00 zł otrzymują także rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świadczenie otrzymuje rodzina bez względu na stan cywilny rodziców. W przypadku rodziców rozwiedzionych wsparcie otrzymuje ten rodzic, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem. Od 1 lipca 2019 r. zniesione zostało kryterium dochodowe, a więc świadczenie wychowawcze wypłacane jest na każde dziecko.

Wydatkowano środki na zadanie zlecone z budżetu państwa w łącznej kwocie **4 713 667,77 zł** w tym:

1) na wypłatę świadczeń wychowawczych 500+ w kwocie **4 677 961,90 zł,**

4) na wypłaty wynagrodzeń oraz pochodnych od wynagrodzeń w kwocie **32 954,11 zł**,

5) dokonano odpisu na ZFŚS w kwocie **775,13 zł,**

6) pozostałe koszty obsługi (delegacje, szkolenia, zakup art. biurowych, opłaty pocztowe i bankowe) w kwocie **1976,63 zł**.

6.3. Dodatek mieszkaniowy

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatki mieszkaniowe stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku nie wnoszenia opłat, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznawiana.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku. Aby otrzymać pomoc w formie dodatku mieszkaniowego należy złożyć:

1) wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego,

2) deklarację o wysokości dochodów za okres pełnych trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku wraz z zaświadczeniami potwierdzającymi dochody za w/w okres.

Dodatek przysługuje:

1) najemcom oraz podjemcom lokali mieszkalnych,

2) członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,

3) osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,

4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,

5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatek mieszkaniowy jest zadaniem własnym gminy, finansowanym z budżetu gminy. Na wypłatę dodatków mieszkaniowych w 2021 r. wydatkowano kwotę **90 485,40 zł.**

6.4. Dodatek energetyczny

Przyznawanie i wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 01.05.2021 r. do 30.04.2022 r. wynosi odpowiednio:

- dla gospodarstwa jednoosobowego – 12,09 zł miesięcznie,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 16,79 zł miesięcznie,
- dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób – 20,15 zł miesięcznie.

Wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, które zostało zlecone do wykonania gminie. Źródłem jego finansowania jest dotacja celowa z budżetu państwa obejmująca również koszt obsługi realizacji wypłat dodatku energetycznego w wysokości 2% zrealizowanych wypłat tego świadczenia. Na wypłatę dodatku energetyczne wraz z kosztami obsługi w 2021 r. poniesiono wydatek w kwocie **164,73 zł.**

6.5. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia szkolne

Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stepnica został określony w Uchwale Nr XIII/154/20 Rady Miejskiej w Stepnicy z dnia 26 czerwca 2020 r. Stypendium szkolne przysługuje uczniowi,

w którego rodzinie dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej, tj. 528,00 zł.

W 2021 r. Ośrodek na realizację wypłaty stypendiów szkolnych wydatkował kwotę **35 882,00 zł** z budżetu państwa oraz kwotę **9 558,00 zł** z budżetu gminy co łącznie stanowił kwotę **44 640,00 zł.**

VII. PROGRAMY RZĄDOWE

7.1 Program „Wspieraj seniora”

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. W 2021 r. Ośrodek na realizację zadania otrzymał dofinansowanie z budżetu państwa w kwocie **15 600,00 zł.** Do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stepnicy nie wpłynęły zgłoszenia do otrzymania ww. wsparcia.

VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2021

Analiza zrealizowanych zadań przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stepnicy pozwala określić potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2022:

1) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

2) Inicjowanie do podjęcia pracy oraz wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy.

3) Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej.

4) Poszerzanie działań służących aktywizacji zawodowej, społecznej, zdrowotnej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w oparciu o projekty dofinansowywane z Funduszy Unijnych, a także konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Sporządził: Jarosław Gruszczyński

Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stepnicy